

Architekti SAS i občania: Vitaj v budúcnosti, Petržalka!

Author: Ing. arch. Miro Minca | Published: 01.06.2009

Funkcie mestského i nadmestského významu

Prvá prezentácia pripadla Mestskému centru Bratislava - Petržalka s celkovou rozlohou 40 hektárov. Polohovo je vymedzené priestorom medzi Starým a Prístavným mostom v nadväznosti na dunajský meander v severnej časti a na južnej potom diaľničnou komunikáciou - obchvatom. Veľmi zaujímavý a precízny urbanistický koncept, ktorý bol v tejto forme v podstate hotový už v roku 2006, však momentálne uviazol na mŕtvom bode, pretože vznikol problém s vysporiadaním mestských pozemkov a ich novými majiteľmi, ktorí mali o ich využití zrejme inú predstavu.

Architektka Marta Kropiláková z realizačného tímu MARKROP definovala tri hlavné zásady tohto projektu. Prvá hovorí o jasnej urbanistickej štruktúre, ktorá je vytvorená v dunajskom meandri so zapojením jeho ramien a zeleňou v blokoch - oproti mestskej štruktúre ležiacej na opačnom brehu. Druhá striktne dodržiava implantovanie existujúcej a navrhovanej zelene do novej štruktúry (aj s kontaktom na jestvujúci Sad Janka Kráľa), pričom os vnímania nám v jednotlivých priehľadoch poskytuje pekný výhľad na Bratislavský hrad. Tretia zásada definuje územie funkčne, a to tak, že dochádza k segregácii významových priestorov. V centrálnej časti sú umiestnené funkcie občianskej vybavenosti mestského i nadmestského významu (tu sa uvažovalo aj s multifunkčnou halou), v tangenciálnych priestoroch s obchvatom potom so zmiešanou zástavbou bývania a klasickou mestskou funkciou.

Potreba definovať výškové dominanty

Ďalším projektom diskusia prenikla viac dovnútra mestskej časti. V kontakte na Chorvátske rameno v severovýchodnej polohe Petržalky sa odvíja projekt Petržalka City, ktorý nám priblížil člen autorského tímu - profesor Tibor Alexy. Definoval taktiež hlavné zásady koncepcie, ktorými sú vytvorenie blokovej mestskej štruktúry s aktívnym zapojením motívu Chorvátskeho ramena. Zdôraznil predovšetkým potrebu definovania výškových dominant, fyzického vymedzenia námestí a najmä klasického mestského bulváru - aspekty, ktoré Petržalke absolútne chýbajú.

Výškové dominanty sú „všeobecným problémom“ Petržalky. Profesor Alexy na to upozornil aj v súvislosti s tým, že v kontakte na Starý most, teda pri vstupe do časti City, navrhovali až 40-podlažný objekt (celkovo tri výškové objekty), no petržalský miestny úrad chcel výšku redukovať na 25 až 30 podlaží. V závere prezentácie Alexy ešte pripomenul, že jednotlivé projekty častí Petržalky sú síce akceptovateľné, no chýba im akýsi stmelovací prvok, čím zároveň naznačil aj potrebu celkového konceptu riešenia tejto mestskej časti.

Nové pohľady na areál bývalej Matadorky

O západnej časti Petržalky sa hovorilo vždy asi najmenej - hlavne preto, že kedysi za komunizmu bola vzhľadom na svoju polohu pri „problémovej“ západnej hranici (tzv. železnej opone) vlastne, čo sa týka jej rozvoja, úplným tabu. Aj preto tretia prezentácia architekta Ivana Kočana - projekt konverzie bývalého závodu Matador na novú mestskú štruktúru - vyvolala zvýšený záujem. Tento 12-hektárový areál pôvodne kúpil taliansky výrobca gumených produktov s tým, že tieto výrobky plánoval v zrekonštruovaných halách aj produkovať. Potom však zistil, že takáto výroba nie je v danej lokalite preňho až taká výhodná, a tak sa začalo s už spomenutým návrhom na konverziu a vybudovanie novej mestskej štruktúry zhodnotením

bývalých výrobných areálov, resp. ich prebudovaním.

Kočan zdôraznil pikantnosť celej situácie, nakoľko investor nie je klasický developer. Takisto vyzdvihol polohu areálu - ako strategický bod pri vstupe do mesta, s perfektným napojením na jestvujúcu dopravnú a železničnú sieť. Celkovo sa predpokladá vytvorenie až 600-tisíc m² úžitkovej plochy na bývanie a občiansku vybavenosť a 12-tisíc parkovacích miest, pričom územie bude definované ako zmiešané, s výrobnými službami. Urbanistická štúdia a projekt na územné rozhodnutie sú už spracované. Keďže je plocha v Územnom pláne Bratislavy definovaná ako výroba, bude potrebné schváliť aj zmenu a doplnok na zmiešanú funkciu. Architekt Kočan taktiež, podobne ako profesor Alexy, zdôraznil potrebu riešenia celkovej koncepcie a kompozície výškových dominant v mestskej časti Petržalka, a túto prezentoval aj vo svojom projekte. Bolo naozaj zaujímavé poznať možnosti vzniku nových pohľadov pri prízjazde zo západnej strany práve na areál bývalej Matadorky.

Víziou kvalitné urbanizované prostredie

Po Kočanovom vystúpení nastala plodná diskusia. Moderátor mal, vzhľadom na vymedzený čas, „malý“ problém: uspokojiť všetkých diskutujúcich, medzi ktorými nechýbali ani starosta Petržalky Milan Ftáčnik či architekt - urbanista Bohuš Kováč. Príjemným sa stalo zistenie, že prítomní boli nielen architekti, občania - obyvatelia Petržalky, zástupcovia obce a magistrátu, ale aj mladí ľudia - umelci a dizajnéri, ktorých táto téma naozaj zaujala. V diskusii sa, samozrejme, pertraktovali aj ďalšie projekty (Petržalka - Južné mesto, Mestský lesopark - Draždiak či Aquacity).

Treba preto len dúfať a veriť, že naše najväčšie urbanizované prostredie, kde žije vyše 150-tisíc obyvateľov, sa so svojimi projektmi dostane na vysokú úroveň tohto urbánneho konglomerátu, ktorý poskytne kvalitný priestor pre ľudí tam žijúcich, ako aj jeho návštevníkov z mesta alebo cudziny. Aby to tak bolo, bude treba vynaložiť ešte veľa tvorivého úsilia všetkých zainteresovaných, ale už teraz je jasné, že zvolená cesta je dobrá. Vitaj teda v budúcnosti, Petržalka!

Foto - autor

- 1 - Chorvátske rameno - Petržalka City
- 2 - Mestský lesopark Veľký Draždiak
- 3 - Nové a pôvodné štruktúry pri tangente
- 4 - Nové štruktúry - nové centrum (v pozadí vľavo)
- 5 - Pohľad od areálu Matador na nové výškové dominanty
- 6 - Pohľad od budúceho City na výškové dominanty

01.06.2009 09:44, Ing. arch. Miro Minca